मात्रेदेवहूत्यै शमनींउन्मूलनींभयमतिशयेनतरिष्यतिपरमानंदंचप्राप्स्यतीतिचकारार्थः ॥ ४० ॥ समुदितः सम्यगुक्तःसन् तंप्रदक्षिणीकृत्य ॥ ४१ ॥ मुनीनांव्रतंमौनम् अहिंसालक्षणम् ॥ ४२ ॥ सदसतःपरंयत्तस्मिन् ब्रह्मणिगुणावभासके निर्गुणे एकभक्त्याअव्यभिचारिण्याभक्त्या अनुभाविते अपरोऽक्षीकृते ॥ ४३ ॥ अतोदेहादिष्वहंकारादिरहितः अतएवनिर्द्वंद्वः शीतोष्णाद्यनाकुलः समदृक्भेदाग्राहकः किंतुस्वदृक्स्वमेवपश्यन् प्रत्यक्प्रवणाप्रशांताविक्षेपरहिताधीर्यस्य ॥ ४४ ॥ तदेवंविधकल्पितोपाधिनिवृत्तमुक्तापरमेश्वरपदप्राप्तिमाह वासुदेवइतित्रिभिः प्रतीचोजीवस्यात्मनिलब्धः आत्माचित्तंयेन यतोमुक्तंबंधनमज्ञानंयस्य ॥ ४५ ॥ लब्धात्मतामेवाह आत्मानमिति ॥ ४६ ॥ तदेवंतेनभागवती

मात्रेआध्यात्मिकींविद्यांशमनींसर्वकर्मणाम्॥ वितरिष्येययाचासौभयंचातितरिष्यति॥ ४०॥ मैत्रेय उवाच एवंसमुदितस्तेनकपिलेनप्रजापतिः॥ दक्षिणीकृत्यतंप्रीतोवनमेवजगामह॥ ४१ ॥ व्रतंसआस्थितोमौनमात्मैकशरणोमुनिः॥ निःसंगोव्यचरत्क्षोणीमनग्निरनिकेतनः॥ ४२ ॥ मनोब्रह्मणियुंजानोयत्तत्सदसतःपरम्॥ गुणावभासेविगुणएकभक्त्यानुभाविते ॥ ४३ ॥ निरहंकृतिर्निर्ममश्चनिर्द्वंद्वःसमदृक्स्वदृक्॥ प्रत्यक्प्रशांतधीर्धीरःप्रशांतोर्मिरिवोदधिः॥ ४४॥ वासुदेवेभगवतिसर्वज्ञेप्रत्यगात्मनि॥ परेणभक्तिभावेनलब्धात्मामुक्तबंधनः॥ ४५॥ आत्मानंसर्वभूतेषुभगवंतमवस्थितम् ॥ अपश्यत्सर्वभूतानिभगवत्यपिचात्मनि॥ ४६॥ इच्छाद्वेषविहीनेनसर्वत्रसमचेतसा॥ भगवद्भक्तियुक्तेनप्राप्ताभागवतीगतिः॥ ४७॥ इतिश्रीभागवतेमहापुराणेतृतीयस्कंधेकापिलेयेचतुर्विंशतितमोऽध्यायः॥ २४॥ ॥७॥ शौनकउवाच कपिलस्तत्त्वसंख्याताभगवानात्ममायया॥ जातःस्वयमजःसाक्षादात्मप्रज्ञप्तयेनृणाम्॥ १॥

गतिःप्राप्ता पाठांतरेसएवतांगतिंप्राप्तइति ॥ ४७ ॥ इतिश्रीभागवतेमहापुराणेतृतीयस्कंधेटीकायांचतुर्विंशोऽध्यायः ॥ २४ ॥ ॥७॥ पंचविंशेजनन्यातुपृष्टोबंधविमोचनम् आदावाहपरंभक्तिलक्षणंकपिलःसुतः ॥ १ ॥ कपिलेनार्पितामात्रेगूढभावनियंत्रिता योगमाणिक्यमंजूषास्फुटमुद्घाट्यतेऽधुना ॥ २ ॥ उक्तानुवादपूर्वकंकापिलंयोगंपृच्छति कपिलइतित्रिभिः तत्त्वानांसंख्यातागणकः सांख्यप्रवर्त्तकइत्यर्थः अजएवस्वयंजातः आत्मप्रज्ञप्तये आत्मतत्त्वज्ञापनाय ॥ १ ॥